

Handläggare: Johanna Karlsson
Telefon: 08 508 31 937

Till
Kulturnämnden

KuN 2012-08-30
Nr 11

Svar på skrivelse av Skärholmens stadsdelsnämnd om Skärholmens gård

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras genom detta tjänsteutlåtande

Sammanfattning

Skrivelsen är en vädjan från Skärholmens stadsdelsnämnd om att Stadsholmens aviserade hyreshöjningar inte genomförs och att Skärholmens gård ges rimliga förutsättningar för att bedriva en öppen verksamhet för allmänheten.

Kulturförvaltningen anser att det är viktigt att skapa förutsättningar så att öppen verksamhet kan bedrivas i kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Kulturförvaltningen uppfattar att Stadsholmen AB är en bra garant för att de kulturhistoriska värdena i Skärholmens gård ska bevaras. Vidare menar kulturförvaltningen att marknadsanpassning av hyror i Stadsholmens fastigheter får ekonomiska konsekvenser som kan innebära att kulturverksamheter inte längre kan bedrivas i dem.

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef
Kulturstrategiska staben

UTLÅTANDE

Ärendet/Remissen

Skrivelse angående Skärholmens gård är väckt av Socialdemokraterna i Skärholmens stadsdelsnämnd. Stadsdelsnämnden har genom Skärholmens stadsdelsförvaltning remitterat ärendet till kulturnämnden och Stadsholmen AB.

Skrivelse angående Skärholmens gård är en vädjan om att aviserade hyreshöjningar inte genomförs och att Skärholmens gård ges rimliga förutsättningar för att klara en öppen verksamhet för allmänheten.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av kulturstrategiska staben i samarbete med Stockholms stadsmuseum.

Bakgrund och syfte

Skärholmens gård

Den nuvarande gårdsbyggnaden är förmodligen uppförd i mitten av 1700-talet. Sedan slutet av 1700-talet har gården kommit att användas som sommarnöje för stockholmare. Stockholms stad köpte Skärholmens gård på 1940-talet och lokalerna användes för fritidsverksamhet och hyrdes ut till sommargäster. År 1988 bildades Föreningen Skärholmens gård som sedan dess hyr gården av AB Stadsholmen och upplåter gården för bildnings- och kulturverksamhet. Föreningen består av lokala föreningar i närområdet samt stödjande privatpersoner. Exempel på medlemmar är studieförbunds-, kultur-, pensionärs- och samfällighetsföreningar.

Verksamheten vid Skärholmens gård omfattar konferens- och uthyrningsverksamhet med speciell inriktning på livshändelser som dop, bröllop och begravning. Man erbjuder lokaler för fest och förstår att utnyttja de historiska byggnadernas och miljös värden. I samarbete med stadsdelsförvaltningen och bildningsförbund arrangeras högtidsfiranden och bildnings- och kulturverksamhet öppna för allmänheten.

Skärholmens gård är blåvärderad fastighet enligt stadsmuseets klassificering av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. En blå värdering innebär att Skärholmens gård har kulturhistoriska värden som motsvarar fordringar för byggnadsminne i kulturminneslagen.

Skärholmens gård har inte uppburit ekonomiskt stöd från kulturnämnden och omfattades ej heller av lokalstödet som utgick från idrottsnämnden före 2003. Vissa kulturevenemang på Skärholmens gård finansieras med stöd från Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Stadsholmen AB

Stadsholmen AB är ett fastighetsföretag med uppdrag att äga, rusta upp och förvalta hus med stora antikvariska värden i Stockholms stad. Stadsholmen äger och förvaltar 279 fastigheter i Stockholms stad. Samtliga fastigheter har stort kulturhistoriskt värde och några hus har status som byggnadsminnen. De flesta husen ligger i Stockholms innerstad. Utanför tullarna äger Stadsholmen flera av de gårdar från vilka många av dagens förorter vuxit fram, till exempel Skärholmens gård och Enskede gård. Stadsholmen kommunicerar också med det byggnadsvårdande uppdraget gentemot sina hyresgäster.

Inom ramen för stöd till samlingslokaler och hemgårdar finns fem verksamheter i Stadsholmens lokaler – dock inte Skärholmens gård. Ekonomiskt stöd ges till samlingslokaler i Farsta gård, Jakobsbergs gård, Herrängens gård, Hartwickska huset och Kristinehovs malmgård.

Stadens samlingslokaler och hemgårdar

Kulturnämnden tog över ansvaret för Stadens samlingslokaler vid årsskiftet 2002/2003. Ansvaret låg tidigare på idrottsnämnden och en ersättning för samlingslokalernas hyra utgick till olika lokalförvaltande organisationer. Ersättningsnivån uppgick till 90 procent av 1999 års kallhyra och räknades inte upp vid hyreshöjningar. Ett krav för att få ersättning var att minst 30 procent av den bokningsbara tiden skulle upplåtas till prioriterade grupper (avgiftsbefriade föreningar för barn och ungdom, funktionshindrade och anonyma grupper). Sedan 2008 kan de lokalförvaltande organisationerna söka ettåriga grundbidrag, kompensationsstöd och kulturbidrag från kulturnämnden. Det totala stödet för 2012 uppgick till drygt 27 miljoner kronor fördelat på 20 samlingslokaler och hemgårdar.

Nuvarande riktlinjer för stöd till samlingslokaler är att de ska vara viktiga byggstenar i en infrastruktur för lokal demokrati, sociala möten och kulturaktiviteter. Stödet syftar till att största möjliga antal stockholmare ska ges möjlighet att delta i kultur- och föreningsliv. I februari 2012 fattade nämnden beslutet ”att uppdra åt förvaltningen att göra en översyn av stödsystemet för samlingslokaler och hemgårdar”. En översyn kommer att göras under hösten och presenteras för Kulturnämnden i november 2012.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningens uppfattning är att fastighetsägaren Stadsholmen är en bra garant för att de kulturhistoriska värdena i Skärholmens gård ska bevaras.

Förvaltningen anser att det är positivt att kulturhistoriskt värdefulla miljöer tillgängliggörs för allmänheten genom att lokalerna kan hyras, besökas och att kulturarrangemang kan genomföras i dem.

Förvaltningen har haft diskussioner med Stadsholmen och påtalat att marknadsanpassning av hyrorna kan innebära att kulturverksamheter som idag bedrivs inte har möjlighet att fortsätta i lokalerna. Vissa verksamheter kan komma att försättas i konkurs. Marknadsanpassning av hyrorna i Stadsholmens fastigheter kan också få konsekvenser, som i fallet med Skärholmens gård, att kulturhistoriskt värdefulla miljöer stängs för allmänheten.

Förvaltningen kommer inte med nuvarande stödsystem och ekonomiska ram att kunna kompensera hyreshöjningar med bidrag.

Bilaga:

Skrivelse från Skärholmens stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning